

**SPORAZUM
O PREUZIMANJU ULOGE SUOSNIVAČA ZA INSTITUT ZA NESTALE
OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE**

**VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
MEĐUNARODNA KOMISIJA ZA NESTALE OSOBE
(u daljem tekstu: strane potpisnice)**

IMAJUĆI na umu obaveze koje su nadležne institucije vlasti Bosne i Hercegovine preuzele Opštim okvirnim sporazumom za mir za Bosnu i Hercegovinu,

UVAŽAVAJUĆI potrebu razrješenja sudbine nestalih osoba bez diskriminacije po osnovu etničke pripadnosti, spola, rase, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, socijalnog porijekla, imovnog stanja ili uloge u oružanim sukobima, ili drugim neprijateljstvima ili drugih okolnosti,

PREPOZNAJUĆI neodložnost donošenja i provođenja političkih i pravnih rješenja kako bi se ubrzao proces davanja relevantnih informacija porodicama nestalih osoba,

IDENTIFIKUJUĆI potrebu upoznavanja javnosti sa humanom dimenzijom tragedije nestalih osoba, te podsticanja razumijevanja ljudskih vrijednosti na kojima se društvo temelji,

DOPRINOSEĆI razvoju stručnih institucija koje će pomoći unapređivanju traženja nestalih osoba i otkrivanju istine o sudbini nestalih osoba,

STVARAJUĆI osnove za razvoj Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine, kao tijela za umrežavanje i stvaranje partnerstva u Bosni i Hercegovini i rejonu;

POŠTUJUĆI Zakon o nestalim osobama Bosne i Hercegovine, i

U CILJU razrješenja sudbine nestalih osoba iz Bosne i Hercegovine i u Bosni i Hercegovini koja su nestala u periodu 30.04.1991-14.02.1996 g. (rok utvrđen Zakonom o nestalim osobama BiH) kroz efikasnije: lociranje nestalih osoba, ekshumaciju, čuvanje posmrtnih ostataka, ekspertizu i identifikaciju, prikupljanje, obradu i zaštitu podataka, vođenje evidencije i obavještanje, kao i finansiranje potreba Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine, strane potpisnice DOGOVORILE SU SE KAKO SLIJEDI:

Član 1.

Strane potpisnice ovog sporazuma, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Međunarodna komisija za nestale osobe, postaju suosnivači Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) sa jednakim pravima i obavezama, osim ako se drugačije ne uredi ovim dokumentom.

Član 2. (Sjedište)

Strane potpisnice su saglasne da sjedište Instituta bude u Bosni i Hercegovini, u Sarajevu.

Institut ima svojstvo pravnog lica, pečat i štambilj čiji izgled i oblik posebnom odlukom utvrđuje nadležni organ Instituta.

Ime i grb Bosne i Hercegovine biće korišteni za pečat i štambilj Instituta u skladu sa odgovarajućim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 3. (Registracija)

Strane potpisnice su saglasne da se Institut koji je registriran u Kantonalnom sudu Sarajevo, preregistrira u skladu sa važećim zakonima Bosne i Hercegovine i ovim Sporazumom, pod imenom Institut za nestale osobe/lica Bosne i Hercegovine kao samostalna, nezavisna i stručna institucija od javnog interesa, kojoj se povjeravaju ovlaštenja utvrđena Zakonom o nestalim osobama Bosne i Hercegovine i ovim Sporazumom.

Član 4. (Nadležnosti)

Strane potpisnice su saglasne da je Institut nadležan da:

- prikuplja, obrađuje i sistematizira informacije o nestalim osobama o pojedinačnim i masovnim grobnicama;
- uspostavlja centralnu i jedinstvenu bazu podataka o nestalim osobama, evidentira i obavještava porodice nestalih uključujući i izdavanje potvrda o nestanku i identitetu žrtava, u skladu sa Zakonom o nestalim osobama («Službeni glasnik BiH», broj 50/04);
- pronalazi, provjerava i obilježava lokalitete masovnih i pojedinačnih grobnica;
- učestvuje u iskopavanjima i ekshumacijama iz masovnih i pojedinačnih grobnica;
- učestvuje u asanaciji terena;
- učestvuje u autopsijama;
- učestvuje u antropološkim obradama;
- učestvuje u identifikacijama;
- učestvuje u uviđajima na licu mjesta i drugim radnjama i postupcima koji se odnose na nestale osobe;
- saraduje sa nadležnim organima vlasti, uključujući organe pravosuđa i drugim organizacijama i Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (ICTY);
- saraduje sa međunarodnim i domaćim organizacijama i institucijama koje se bave pitanjima nestalih osoba, posebno sa Međunarodnim komitetom Crvenog

krsta i Društvom Crvenog križa/krsta Bosne i Hercegovine u skladu sa njihovim mandatom;

- podržava porodice nestalih osoba i njihova udruženja, uključujući i projekte koje predloži Savjetodavni odbor;
- provodi istraživanja i druge projekte u vezi sa nestalim osobama;
- organizira i pruža obuku u odgovarajućim stručnim oblastima;
- čuva posmrtno ostatak do njihove konačne predaje porodicama ili ukopa;
- pruža pomoć porodicama nestalih osoba pri sahranama njihovih srodnika;
- osigurava sredstva iz budžeta i donacija;
- saraduje sa nadležnim institucijama Republike Hrvatske i Državne zajednice Srbije i Crne Gore i drugim državama, u skladu sa važećim zakonima Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima;
- pruža raspoložive podatke nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim zakonima i propisima;
- obavještava javnost o rezultatima istraživanja i utvrđenim činjenicama;
- širi svijest o humanoj dimenziji tragedije nestalih osoba i njihovih porodica i
- provodi sve druge aktivnosti u vezi sa traženjem i identifikacijom nestalih osoba.

Institut će doprinosti daljem usavršavanju postojećih pravila i standarda koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i koji se odnose na nestale osobe.

Član 5. (Organizacija rada Instituta)

Strane su saglasne da se Institut organizira na sljedećim principima:

- a) Institut predstavlja jedinstvenu instituciju koja djeluje na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- b) Pored sjedišta, Institut će imati i područne urede/kancelarije u Banjoj Luci, Mostaru i Tuzli, kao i drugdje, ukoliko se za to ukaže potreba.
Nadležnost područnih kancelarija/ureda, koje će biti bliže definirane Pravilnikom su: čuvanje posmrtnih ostataka do konačne predaje porodicama ili do ukopa, zaprimanje zahtjeva za traženje nestalih, te učestvovanje u ažuriranju centralne evidencije, učestvovanje u ekshumacijama, pregledima, autopsijama i identifikaciji, izdavanju potrebnih dokumenata porodicama, pružanje adekvatne pomoći i ostvarivanje drugih vidova saradnje s porodicama.
- c) Početni sastav osoblja Instituta će biti preuzet iz sastava osoblja zaposlenog u Komisiji za traženje nestalih osoba Federacije BiH i Kancelariji Republike Srpske za traženje zarobljenih i nestalih osoba, na osnovu stručne spreme, relevantnog radnog iskustva i na način koji uvažava nacionalnu zastupljenost (17B+12S+7H) i ravnopravnost spolova, čiji će konačan broj i sastav utvrditi Kolegij direktora Instituta.
- d) Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta biće određena ovlaštenja Kolegija direktora, struktura, nadležnosti, sastav, način rada, upravljanje, i međusobni odnosi organizacionih jedinica i sva druga pitanja od značaja za rad Instituta.
- e) Broj stalno uposlenih radnika/ca u Institutu biće definiran Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji rada i racionalno određen.
- f) Plate i ostala primanja uposlenih u Institutu regulišu se ugovorom o radu.

Institut ima Statut i druge osnovne opšte akte u skladu sa važećim zakonodavstvom, o čemu saglasnost daju suosnivači.

Član 6. (Organi upravljanja Institutom)

Strane su saglasne da organi upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu budu:

- a) Upravni odbor,
- b) Kolegij direktora
- c) Nadzorni odbor

Organi iz prethodne stavke ovog člana, imenuju se u skladu sa svojim stručnim kvalifikacijama i u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, pri čemu će se osigurati jednaka zastupljenost konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

Predsjednik/ca Upravnog i Nadzornog odbora i predsjedavajući/a Kolegija direktora ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda u Bosni i Hercegovini.

Članovi/ice Upravnog i Nadzornog odbora Instituta biće imenovani/e odlukom suosnivača na osnovu javnog konkursa.

Članovi/ice Upravnog i Nadzornog odbora Instituta biće birani/e javnim konkursom. Konkurs će provesti Konkursna komisija koju imenuju suosnivači uz konsultaciju sa entitetskim vladama i vladom Brčko Distrikta.

Komisija će vršiti izbor rangiranjem većeg broja kandidata od broja koji se bira, u skladu sa njihovim kvalifikacijama, učešćem u javnom i naučnom radu u oblasti ljudskih prava i drugim kriterijima koje komisiji daju suosnivači, prije objavljivanja javnog konkursa.

Članovi Upravnog i Nadzornog odbora biraju predsjedavajućeg/u Upravnog i Nadzornog odbora izborom iz svog sastava.

Za donošenje odluke konsenzusom neophodan je kvorum od najmanje jednog predstavnika svakog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

Član 7. (Upravni odbor)

Upravni odbor ima šest (6) članova/ica koji/e se imenuju na period od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani/e.

Članovi/ice Kolegija direktora ne mogu biti članovi/ice Upravnog odbora.

Članovi/ice Upravnog odbora donose odluke konsenzusom.

Upravni odbor Instituta nadležan je za:

- donošenje Statuta Instituta;
- imenovanje i razrješenje članova/ica Kolegija direktora

- utvrđivanje godišnjih programa rada;
- donošenje finansijskih planova i usvajanje godišnjeg obračuna;
- donošenje Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i drugih opštih akata utvrđenih ovim Protokolom, Statutom i drugim zakonima Bosne i Hercegovine;
- usmjeravanje, kontrolu i ocjenjivanje rada članova/ica Kolegija direktora;
- sve druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Instituta;
- podnošenje izvještaja suosnivačima najmanje jednom godišnje, kao i na zahtjev suosnivača.

Za razliku od navedenog u stavci 1. ovog člana, tri člana koja nominuje Međunarodna komisija za nestale osobe (ICMP) u prvom sastavu, biće imenovani na period od dvije godine, a tri člana koja nominuje Vijeće ministara BiH biće imenovani na period od četiri godine.

Suosnivači odluku o imenovanju svih šest kandidata donose konsenzusom.

Član 8. (Kolegij direktora)

Kolegij direktora čine tri člana koja imenuje i razrješava Upravni odbor Instituta na osnovu javnog konkursa a na osnovu stručnih kvalifikacija i relevantnog radnog iskustva na period od četiri (4) godine.

Članovi Kolegija direktora rotiraju se na poziciji predsjedavajućeg Kolegija direktora svakih osam (8) mjeseci.

Kolegij direktora rukovodi Institutom i posebno je odgovoran za organiziranje, rukovođenje i predstavljanje Instituta, za zakonitost rada i izvršavanje odluka Upravnog odbora Instituta.

Način rukovođenja Institutom uređuje se Statutom i drugim aktima Instituta.

Kolegij direktora donosi odluke konsenzusom.

Član 9. (Nadzorni odbor)

Nadzorni odbor Instituta ima tri člana/ice.

Predsjedavajući i članovi Nadzornog odbora imenuju se na period od četiri godine i ne mogu biti ponovo imenovani.

Nadzorni odbor donosi odluke konsenzusom.

Nadzorni odbor Instituta:

- razmatra izvještaje o finansijskom poslovanju Instituta;
- razmatra godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun;
- razmatra i provjerava urednost i zakonitost vođenja računovodstvenih knjiga;

- izvještava suosnivače, Upravni odbor i Kolegij direktora o rezultatima nadzora, jednom godišnje, a po potrebi i češće.

Član 10. (Osnivanje Savjetodavnog odbora i drugih tijela)

Strane su saglasne da Upravni odbor Instituta može osnivati stručne i druge organe u skladu sa ovim Sporazumom, Statutom Instituta i drugim važećim zakonima u Bosni i Hercegovini.

Radi ostvarivanja interesa porodica nestalih osoba, u okviru Instituta formira se Savjetodavni odbor u čiji sastav se imenuju predstavnici/ce porodica nestalih osoba na period od (4) četiri godine.

Članovi Savjetodavnog odbora ne mogu biti ponovno imenovani.

Savjetodavni odbor čini šest članova/ica koje imenuje Upravni odbor na osnovu prijedloga kandidata koje dobije od registriranih udruženja porodica nestalih osoba u Bosni i Hercegovini, uvažavajući nacionalnu zastupljenost na nivou Bosne i Hercegovine, i uključujući ravnopravnost spolova.

Savjetodavni odbor prati aktivnosti Instituta, savjetuje rukovodeće organe Instituta, promovira rješavanje problema nestalih osoba i predlaže projekte i inicijative relevantne za rad Instituta.

Predstavnici Savjetodavnog odbora mogu prisustvovati, u svojstvu promatrača, sjednicama Upravnog i Nadzornog odbora u skladu sa Statutom i drugim aktima Instituta.

Savjetodavno tijelo odluke donosi konsenzusom.

Član 11. (Finansiranje Instituta)

Strane su saglasne da će u skladu sa svojim mogućnostima, pravilima i mandatom obezbjeđivati sredstva za normalno funkcioniranje Instituta.

Početna sredstava za finansiranje Instituta planiraju se na osnovu sadašnjih izdvajanja koje obezbjeđuju suosnivači za rad organa od kojih nadležnost preuzima Institut.

Vlasti Bosne i Hercegovine obezbjeđuju sredstva za rad Instituta iz Budžeta zajedničkih institucija BiH.

Ukoliko u toku tekuće budžetske godine Institut započne sa radom, Vijeće ministara BiH će, sporazumom sa entitetskim vladama i vladom Brčko Distrikta BiH, riješiti pitanje transfera raspoloživih budžetskih sredstava entitetskih komisija na račun Instituta.

Međunarodna komisija za nestale osobe će obezbijediti početna finansijska sredstva i nastaviti da se trudi da obezbjeđuje sredstva i druge vrste nenovčane pomoći za budući rad Instituta.

Strane su saglasne da se finansijska sredstva obezbjeđuju na godišnjem nivou na osnovu finansijskog plana koji suosnivači odobravaju za svaku kalendarsku godinu.

Institut može primiti finansijska sredstva po osnovu presuda domaćih i međunarodnih sudova

Institut može primiti dodatna finansijska sredstva i druge vrste pomoći iz drugih izvora u skladu sa zakonom (iz donacija, poklona, zadužbina građana, pravnih osoba i drugih tijela, priloga građana i drugih pravnih osoba, od prihoda uslužnih i drugih djelatnosti koje se pružaju trećim osobama, državama, organizacijama, fizičkim i pravnim osobama i iz drugih izvora u skladu sa zakonom).

Član 12. (Tehnička i stručna pomoć ICMP-a)

Strane potpisnice su saglasne da će Institut i ICMP sporazumom regulirati odnose koji se odnose na tehničku pomoć koju ICMP pruža Institutu, uključujući učestvovanje šefa ureda ICMP-a u radu Kolegija direktora Instituta kao člana po službenoj dužnosti, pružanje usluga u DNK-a laboratorijama, antropološku i arheološku pomoć i druge vrste tehničke pomoći, uključujući i nabavku i/ili prenos opreme i/ili drugih sredstava.

Takvi sporazumi neće anulirati prava i obaveze navedene u ovom Sporazumu ili u bilo kojem drugom sporazumu između strana potpisnica ovog Sporazuma, niti će ijedan sporazum između Instituta i ICMP-a biti sačinjen na takav način da sadrži, eksplicitno ili implicitno, odricanje od tih prava i obaveza.

Član 13. (Imenovanje vršioca dužnosti Kolegija direktora)

Do izbora članova Kolegija direktora na javnom konkursu u skladu sa članom 8., dva ko-predsjedavajuća Komisije za traženje nestalih osoba Federacije Bosne i Hercegovine i predsjednik Kancelarije za traženje zarobljenih i nestalih osoba Republike Srpske biće imenovani za članove Kolegija direktora na period od dvije godine.

Odluku o imenovanju inicijalnog sastava Kolegija direktora donose suosnivači u roku od 90 dana od dana potpisivanja ovog Sporazuma.

Član 14. (Prenos nadležnosti)

Vlade entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim Sporazumom, u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, izvršiće odgovarajuće izmjene i dopune pravne regulative u cilju prenosa nadležnosti sa

entitetskih Komisija/Kancelarije za nestale osobe/lica i odgovarajućeg tijela u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine na Institut.

Komisije/Kancelarije za nestale osobe/osoba prestaju sa radom najkasnije u roku od devedeset (90) dana nakon stupanja na snagu izmjena navedenih u prethodnoj stavci.

Odluka o formiranju Državne komisije za nestala osoba Bosne i Hercegovine («Službeni list BiH» broj 9/96.) odgovarajućom odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine biće proglašena nevažećom.

ICMP garantira da Institut koji je registriran u Osnovnom sudu u Sarajevu nema nikakvih opterećenja ili ugovorenih obaveza koje mogu biti prenijete na Institut.

Član 15.
(Primjena Zakona o nestalim osobama)

Zakon o nestalim osobama, naročito član 5. primjenjuje se na implementaciju ovog Sporazuma.

Član 16.
(Stupanje na snagu)

Uzimajući u obzir članak 7. Zakona o nestalim osobama sporazum se ne ratificira. Sporazum stupa na snagu danom objavljivanja u «Službenom glasniku» Bosne i Hercegovine.

Strane potpisnice su saglasne da ovaj Sporazum ostaje na snazi, osim ako bude otkazan pisanim dogovorom između strana potpisnica.

Sve izmjene stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

Pravo svake od strana potpisnica je da se povuče iz ovog Sporazuma uz prethodnu pismenu najavu drugoj strani potpisnici, u periodu ne kraćem od šest mjeseci prije isteka tekuće godine.

Ovaj Sporazum sačinjen je na bosanskom, hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako autentični. U slučaju neslaganja u tumačenju, bit će mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

Za
Bosnu i Hercegovinu

Za
Međunarodnu komisiju za
nestala lica